

Парламентарна скупштина
Босне и Херцеговине

Парламент Федерације
Босне и Херцеговине

Народна скупштина
Републике Српске

Скупштина Брчко Дистрикта
Босне и Херцеговине

1

Билтен о европским интеграцијама парламената у Босни и Херцеговини

Улога парламената у БиХ у процесу интегрисања у ЕУ

Обиљежене двије године од ступања на снагу ССП-а

Одржана два састанка Парламентарног форума за европске интеграције

У завршној фази реализација *Twinning light* пројекта у парламентима у БиХ

Овај пројекат финансира Европска унија.

Заједничка публикација парламената у Босни и Херцеговини о европским интеграцијама

Парламентарна скупштина
Босне и Херцеговине
Трг БиХ 1
71 000 Сарајево
www.parlament.ba

Народна скупштина
Републике Српске
Вука Караџића 2
78 000 Бања Лука
www.narodnaskupstinars.net

Парламент Федерације
Босне и Херцеговине
Хамдије Крешевљаковића 3
71 000 Сарајево
www.parlamentfbih.gov.ba

Скупштина Брчко Дистрикта
Босне и Херцеговине
Младена Маглова 2
76 100 Брчко
www.skupstinabd.ba

Уређивачки одбор:

Невенка Савић

Парламентарна скупштина БиХ
e-mail: nevenka.savic@parlament.ba

Лејла Тафро-Сефић

Парламентарна скупштина БиХ
e-mail: lejla.tafro@parlament.ba

Елвира Хабота

Парламент Федерације БиХ
e-mail: elvira.habota@parlamentfbih.gov.ba

Татјана Лазић

Парламент Федерације БиХ
e-mail: tana_lazic@yahoo.com

Андријана Марјановић

Народна скупштина Републике Српске
e-mail: andrijana.marjanovic@narodnaskupstinars.net

Мирослав Филиповић

Народна скупштина Републике Српске
e-mail: miroslav.filipovic@narodnaskupstinars.net

Цвијета Ковачевић

Скупштина Брчко Дистрикта БиХ
e-mail: cvijetak@skupstinabd.ba

Лектори:

Лејла Нухоџић

Тамара Чапел

Александра Агинчић

Десигн/ДТП:

Жељка Омерагић

Број: 1/2017

Штампање ове публикације подржала је Европска унија у оквиру реализације *Twinning light* пројекта "Подршка административним структурама за послове интеграција у ЕУ парламената у Босни и Херцеговини" који реализује Народна скупштина Мађарске. За садржај ове публикације одговорни су парламенти у БиХ и она нужно не одражава ставове Европске уније.

Поштована/и,

Задовољство нам је да Вам представимо први број Билтена о европским интеграцијама парламената у Босни и Херцеговини.

Имајући у виду све значајнију улогу коју ће парламенти у Босни и Херцеговини и њихова радна тијела имати у даљим фазама процеса европских интеграција, те да је информисање један од основних задатака парламената у процесу придруживања државе Европској унији, покренут је заједнички билтен о европским интеграцијама Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Народне скупштине Републике Српске и Скупштине Брчко Дистрикта БиХ.

Намјера нам је да на једном мјесту обухватимо све значајније активности које бх. парламенти реализују у процесу европских интеграција. Такође, трудит ćemo се да Вам путем Билтена приближимо теме и процесе који имају актуелни значај за Босну и Херцеговину, као и значење важнијих појмова Европске уније.

Билтен ће излазити четири пута годишње и обухватати активности за тромјесечни период, са изузетком првог броја који ће обухватити активности од почетка ове године до 1. децембра.

Надамо се да ће Билтен о европским интеграцијама парламената у Босни и Херцеговини бити користан извор информација како члановима и особљу парламената тако и широј босанскохерцеговачкој јавности.

Уређивачки одбор

САДРЖАЈ:

Улога парламената у БиХ у процесу интегрисања у Европску унију	4
Закључци Савјета Европске уније о Босни и Херцеговини	6
Обиљежене двије године од ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању БиХ и ЕУ	8
Делегација БиХ учествовала на конференцији предсједника парламената држава Западног Балкана у Мађарској	9
Одржана два састанка Парламентарног форума за европске интеграције	10
У завршној фази реализација <i>Twinning light</i> пројекта у парламентима у БиХ	12
Активности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине	14
Активности Парламента Федерације Босне и Херцеговине	15
Активности Народне скупштине Републике Српске	16
Активности Скупштине Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине	17
Најава догађаја у вези с ЕУ у наредном тромјесечју	18
Лексикон термина ЕУ	19

Улога парламената у БиХ у процесу интегрисања у Европску унију

У току процеса придруживања једне државе Европској унији парламенти морају обављати задатке у пет основних области: уставна питања, усклађивање или транспонирање законодавства, надзор (праћење/контрола), интерпарламентарна сарадња и информисање. Због сложеног уставног уређења Босне и Херцеговине парламенти у нашој земљи треба да обављају и функцију координације и сарадње.

Нема сумње да је најсложенији и најзахтјевнији сегмент у читавом процесу - сегмент усклађивања законодавства с одредбама *acquisa*. Практично, процес усклађивања никада не завршава због тога што се *acquis* стално развија, пратећи раст, развој и нове захтјеве Европске уније. Процес европских интеграција у ком се Босна и Херцеговина тренутно налази са аспекта усклађивања законодавства захтијева усаглашено дјеловање свих нивоа власти, при чему парламенти имају посебну улогу.

У овој фази процеса интеграције у ЕУ, извршна власт је кључни актер. Наиме, одбор и пододбори за стабилизацију и придруживање, које чине представници извршне власти, баве се свим техничким, стручним и оперативним питањима. Осим тога, cjелокупан поступак усклађивања законодавства, са изузетком његове задње фазе, а то је разматрање и усвајање у парламентарној процедури, води извршна власт. Па ипак, улога парламента у овом процесу је незаобилазна. Она се огледа у самој природи вишестраначке парламентарне демократије у којој је парламент тај који контролише владу.

Дакле, језиком Европске уније, главна улога парламента је надзор над радом извршне власти. С обзиром на то да је Босна и Херцеговина приступање Европској унији утврдила као приоритет, то значи да парламент мора да има важну улогу у праћењу cjелокупног процеса интеграција. Иако будући преговори са Унијом такође спадају у надлежност извршне власти, платформа која се заступа у преговорима треба да почива на подршци парламента. Зато је битно да се прије и након сваке рунде важних преговора консултује парламент и да се његов став уважи.

Парламент и његове службе не могу да замијене извршну власт, нити треба да се такмиче са свим њеним министарствима, службама и агенцијама, а посебно не у обављању најзахтјевнијег посла, а то је израда законодавних аката усклађених са законодавством Европске уније, односно *acquisem*. Кључни задатак домаћих парламената у претприступном периоду јесте политичка контрола процеса европских интеграција и каснијег приступања Европској унији.

Сарадња са извршном власти треба да се заснива на општим демократским принципима, што значи да извршна власт одговара законодавној, те је зато треба редовно информисати о свим елементима процеса интеграција (као што су приоритети у области усклађивања законодавства, преговори са институцијама Европске уније, развој трговинских односа, инструменти претприступне помоћи ЕУ). С друге стране, активности извршне власти треба да буду усмјерене првенствено на придобијање најшире парламентарне подршке.

Улога парламента, као што је већ речено, незамјењива је у великом дијелу активности у области усклађивања законодавства. Имајући у виду да процес усклађивања законодавства не значи само транспозицију *acquisa* у правни систем Босне и Херцеговине, већ и његову каснију досљедну примјену, задатак парламента је да обезбиди демократски легитимитет и политичку контролу. Ако се има у виду број правних прописа Европске уније (више десетина хиљада) које треба преточити у различите правне прописе у Босни и Херцеговини, онда је јасно да се ради и о обимном послу, јер парламенти усвајају већину усклађених правних прописа, узимајући у обзир домаћи правни поредак,

потребе становништва и привреде као и преузете међународне обавезе.

Осим процесом усклађивања законодавства и парламентарним надзором, демократски ангажман домаћих парламената може се остварити у комисијама/одборима за европске интеграције на домаћем плану или учешћем у раду Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање (ПОСП) у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању. Напредовањем у процесу интеграције отвориће се и други модалитети сарадње на билатералном или мултилатералном плану: конференција предједавајућих парламената; конференција одборâ за европске послове парламента чланица Европске уније; састанци специјалних одбора; заједнички парламентарни састанци и заједничке парламентарне конференције Европског парламента и други. Ово је добар примјер како парламенти имају могућност да у оквиру међународне и међупарламентарне сарадње ојачају процес интегрисања. Парламенти, у правилу, одржавају блиске односе с Европским парламентом, а остварују и редовне контакте са осталим институцијама ЕУ.

Парламент има важну улогу у информисању јавности и подизању свијести о процесу интеграције у Европску унију. То се прије свега постиже отвореношћу и транспарентношћу парламентарног дјеловања, било путем традиционалних парламентарних инструмената или путем посебних програма. Неки од таквих инструмената укључују посланичка/делегатска питања или политичке дискусије у потпуности посвећене питањима европских интеграција, или повремене тематске сједнице које организују сталне комисије. Даље, могуће је иницирати комуникацијске и промотивне активности усмјерене према широј јавности, као што су: конференције посвећене актуелним темама из процеса интегрисања, публикације, веб-странице, промотивни догађаји, итд. Парламент треба да ради на стварању мреже организација цивилног друштва са којима ће остваривати континуирану сарадњу у процесу интегрисања, што ће за крајњи исход имати већи легитимитет, ефикасност и транспарентност процеса. Све сталне комисије требало би да сачине листу релевантних невладиних организација активних у њиховим областима дјеловања. Невладине организације могу бити позване на сједнице сталних комисија када се разматрају важни законодавни акти, или када се заузимају општи политички ставови. У ову сврху, може се успоставити нека врста регистра невладиних организација. Могу се организовати и јавне расправе уз учешће представника невладиног сектора.

Потребно је да парламенти у БиХ размјењују информације и да међусобно заједнички разматрају обавезе у складу са уставним надлежностима. Како би одговорили тој потреби за координацијом и сарадњом, руководства Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Народне скупштине Републике Српске и Скупштине Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине су у јануару 2016. године у Сарајеву потписали заједничку изјаву о одређености парламената у Босни и Херцеговини за интеграције у ЕУ предузимањем мјера за реализацију препорука *twinning* пројекта за јачање улоге парламената у контексту интеграција у ЕУ (више информација на интернетској страници *twinning* пројекта: <http://bih-parliamentary-twinning.eu/>).

Службе парламента у БиХ благовремено одговориле на питања из Упитника Европске комисије

Дирекција за европске интеграције БиХ саопштила је да је у току превођење усаглашених и финализованих одговора на Упитник Европске комисије за припрему Мишљења о захтјеву за чланство Босне и Херцеговине у Европској унији (Европска комисија врши иницијалну процјену захтјева БиХ за чланство у

ЕУ на основу одговора на Упитник и своје мишљење о кандидатском статусу доставља Савјету Европске уније који потом о томе одлучује). Квалитет превода контролисаће Дирекција за европске интеграције, а његову редактуру обављаће радне групе у систему координације. Превод прописа, стратешких докумената, извјештаја и слично, које Европска комисија тражи као додаток одговорима на одређена питања, обављају надлежне институције – саопштено је из ДЕИБиХ. Очекује се да ће одговори бити достављени Европској комисији до краја године. Секретаријат Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине завршио је већ до краја јануара ове године одговоре на сва питања из Упитника Европске комисије која су у надлежности највишег законодавног органа, након чега су одговори унесени у информациони систем одговора на питања из упитника за припрему Мишљења о захтјеву за чланство Босне и Херцеговине у ЕУ. У оквиру Упитника, од 24 питања из надлежности Парламентарне скупштине БиХ, 23 су се односила на област “Демократија и владавина права”, док је једно питање било из поглавља 32 и односило се на област “Финансијска контрола”.

У оквиру Упитника Европске комисије, 20 питања било је из надлежности Парламента Федерације БиХ, 15 питања се односило на област “Демократија и владавина права”, 4 питања на област “Реформа јавне управе” и једно питање из Поглавља 32 област “Финансијска контрола”. Службе Парламента Федерације Босне и Херцеговине су у задатим роковима одговориле на сва питања из Упитника из надлежности овог законодавног органа, након чега су одговори унесени у информациони систем. Такође, Парламент Федерације БиХ имао је обавезу да преведе на енглески језик пословнике оба дома, као и Правила и поступке за израду закона и других прописа Федерације БиХ, што је и завршено.

Народна скупштина Републике Српске је, у својству надлежне институције, у фебруару 2017. године доставила одговоре на питања из Упитника Европске комисије. Одговори су се односили на питања из поглавља “Устав”, “Парламент” и “Корупција”. Такође, Народна скупштина доставила је и важеће подзаконске прописе из своје надлежности преведене на енглески језик.

Одговоре на питања из Упитника Европске комисије благовремено је доставила и Стручна служба Скупштине Брчко Дистрикта БиХ. На надлежности ове скупштине односило се 20 питања из области политичких критеријума.

Додатне информације о Упитнику за БиХ можете погледати на интернетској страници: <http://euinfo.ba/european-commissions-questionnaire-for-bih-available-in-english/>

Историјат односа Босне и Херцеговине и ЕУ

Закључци Савјета Европске уније о Босни и Херцеговини

Савјет Европске уније донио је, на засједању одржаном 16. 10. 2017. године, седам закључака о Босни и Херцеговини:

1. Савјет поново истиче своју недвосмислену преданост европској перспективи Босне и Херцеговине као јединствене, уједињене и суверене земље. Савјет изражава жаљење због раздорне реторике протеклих мјесеци утемељене у прошлости и раног почетка изборних кампања, који су успорили темпо реформи и утицали на политичку климу.
2. Савјет подсећа на важност одређења земље за процес интеграција у ЕУ. У позитивном контексту, напомиње да је почетак реализације Реформске агенде омогућио предузимање првих корака ка структурном прилагођавању економије Босне и Херцеговине. Ипак, Савјет апелује на власти да поспијеше спровођење свеобухватних реформи, на инклузиван начин и у корист грађана. Надаље, Савјет позива институције Босне и Херцеговине да унаприједи напоре везане за функционисање и независност правосуђа, борбу против корупције и организованог криминала, као и борбу против тероризма и спречавања радикализације.
3. Савјет такође охрабрује Босну и Херцеговину да настави рад на одговарању на Упитник Европске комисије путем механизма координације за питања ЕУ. Савјет поново позива све нивое власти у Босни и Херцеговини да обезбиједи дјелотворност механизма координације, укључујући и обезбјеђивање хармонизованих и консолидованих одговора на Упитник Европске комисије.
4. Имајући у виду да се у Уставу Босне и Херцеговине Бошњаци, Хрвати и Срби наводе као конститутивни народи (заједно са осталима), Савјет поново истиче да принципи једнакости свих грађана и недискриминације морају бити у потпуности загарантовани. Савјет наглашава да не треба предузети ниједан законодавни или политички корак којим би се отежало извршење пресуде у предмету Сејдић и Финци, као и других повезаних пресуда.
5. Осим препорука ОЕБС-ОДИХР-а за даље побољшање изборног оквира, Савјет очекује од Босне и Херцеговине да у задатим роковима ријеша питање одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине из децембра 2016. године, а у вези са одређеним изборним одредбама за Дом народа Федерације. Савјет сматра да реформама изборног закона треба приступити у духу консензуса и дијалога, као битном питању, те такође позива Босну и Херцеговину да реализује препоруке ОЕБС-ОДИХР-а како би се земља приближила европским стандардима, унапређењем демократских процеса будућих избора.
6. Истовремено, ЕУ наставља да апелује на власти Босне и Херцеговине да, уз подршку међународне заједнице, убрзају настојања с циљем рјешавања вишка муниције и деминирања, те других неријешених питања.
7. Савјет поздравља наставак операције *Althea* која задржава могућности доприноса одвраћајућим капацитетима власти Босне и Херцеговине, уколико ситуација тако налаже, уз истовремено стављање нагласка на изградњу капацитета и оспособљавање. У том контексту, као дио cjелокупне стратегије Европске уније за Босну и Херцеговину, Савјет потврђује спремност ЕУ да у овој фази настави извршну војну улогу операције *Althea* у пружању подршке властима Босне и Херцеговине да очувају сигурно и заштићено окружење, под обновљеним мандатом УН-а. Савјет ишчекује презентацију предвиђеног Стратешког прегледа као основу за разговор са државама чланицама о опцијама за будућност операције, такође имајући у виду безбједносну ситуацију на терену.

Савјет препознаје важност наставка координације *Althea* ЕУФОР-а са другим међународним актерима на терену.

Закључци су доступни на: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/16/conclusions-bih-althea/>, а коришћен је превод Делегације Европске уније у БиХ.

Округли сто на високом нивоу о процесу европских интеграција земаља Западног Балкана

Чланови парламената земаља западног Балкана и чланови Европског парламента учествовали су 20. и 21. новембра у Бриселу у раду Округлог стола на високом нивоу о процесу европских интеграција Западног Балкана из регионалне перспективе. Сврха дводневног догађаја, који су организовали Координациона група за подршку демократији и изборима (ДЕГ), у сарадњи са Комитетом за спољне послове, Поткомитетом за људска права и делегацијама ЕП за односе са земаљама Западног Балкана била је фокусирање на финансијску подршку ЕУ у оквиру процеса интеграција, као и анализа реформи у земаљама Западног Балкана, као приоритетног региона за Европску унију.

Карактеристично за овај скуп било је и одржавање заједничког састанка затвореног за јавност представника парламената земаља Западног Балкана и Европског парламента, који је одржан 20. новембра у послеподневним часовима, а чија је тема била заједничка анализа реформских процеса везаних за приступање ЕУ у свакој од земаља појединачно.

Парламентарну скупштину БиХ су овом приликом представљали предједавајућа Представничког дома ПСБиХ Борјана Кришто, први замјеник предједавајуће Младен Босић, други замјеник предједавајуће Шефик Џаферовић и посланица у Представничком дому ПСБиХ Александра Пандуревић.

Приликом расправе о реализовању Реформске агенде у БиХ, размијењена су мишљења са сталним извјестиоцима и извјестиоцима у сјени за Комитет за спољне послове ЕП, те са предједавајућим делегација у заједничким парламентарним комитетима за односе са земаљама проширења. Том приликом изражено је жаљење због нефункционисања Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање између ПСБиХ и ЕП и наглашено да смо изгубили доста времена због ове чињенице.

Предједавајућа Представничког дома ПСБиХ Борјана Кришто је у свом излагању, између осталог, нагласила и да су популизам и демагогија узроковани преурањеном изборном кампањом, те да су недостатак повјерења и политичке воље узрок тренутног застоја и немогућности политичког договора о битним питањима.

Први замјеник предједавајуће Представничког дома ПСБиХ

Младен Босић у обраћању присутнима је, пак, оцијенио позитивним напоре предједника Европске комисије Жан-Клода Јункера и високе представнице Европске уније Федерике Могерини и њихове посљедње изјаве у којима се први пут наводе одређени датуми и иду у прилог даљег ширења ЕУ на земље Западног Балкана.

Други замјеник предједавајуће Представничког дома ПСБиХ Шефик Џаферовић похвалио је организацију скупа који, како је рекао, даје додатни импулс придруживању Западног Балкана Европској унији. Међутим, као проблем истакао је нефункционисање Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање између ПСБиХ и ЕП.

Домаћин свечане вечере, уприличене у име Европског парламента и делегације ПСБиХ, овом приликом била је замјеница предједника Европског парламента Хејди Хајтала, што је била прилика за непосредну размјену мишљења и информација између представника Парламентарне скупштине БиХ и чланице руководства Европског парламента.

Другог дана Округлог стола на високом нивоу одржан је заједнички састанак са Комитетом за спољне послове ЕП којим предједава Дејвид Мекалистер о теми средњорочне ревизије Инструмента претприступне помоћи (ИПА II), те усклађивања финансирања са политичким приоритетима. Овом приликом речено је да су ИПА фондови од велике важности за развој Западног Балкана, као и да је у будућности, осим контроле над утрошком, потребна и процјена користи од уложених средстава.

Централни дио округлог стола био је посвећен ставовима земаља Западног Балкана о процесу и перспективама процеса европских интеграција. У уводном излагању генерални директор Дирекције Европске комисије за сусједство и преговоре о проширењу Кристијан Данијелсон устврдио је да Западни Балкан има европску перспективу, те да су овом региону потребни помирење и стабилност. Такође, наглашена је потреба привредне реформе и нужност доброг функционисања демократских институција. Осим Данијелсона, и остали учесници округлог стола изразили су подршку настојањима земаља Западног Балкана за чланством у ЕУ.

Обиљежене двије године од ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању БиХ и ЕУ

Конференција којом су обиљежене двије године од ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) БиХ и Европске уније одржана је 7. јуна у згради Парламентарне скупштине БиХ. Циљ конференције коју је, уз подршку Мисије ОЕБС-а и Делегације ЕУ у БиХ, организовала Заједничка комисија за европске интеграције ПСБиХ био је анализа напретка на европском путу БиХ у протекле двије године, као и размјена информација о активностима институција на свим нивоима власти у процесу европских интеграција БиХ. На овом скупу је наглашено да све институције и сви нивои власти у Босни и Херцеговини подржавају наставак процеса европских интеграција наше земље.

У излагањима предсједавајућих Представничког дома и Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Шефика Џаферовића и Барише Чолака, предсједавајућег Заједничке комисије за европске интеграције Парламентарне скупштине БиХ Николе Ловриновића, као и члана Предсједништва БиХ Драгана Човића, те предсједавајућег Савјета министара БиХ Дениса Звиздића и министра спољних послова БиХ Игора Црнатка констатовано је да је Босна и Херцеговина у протекле двије године направила значајне помаке на европском путу, и у погледу испуњавања Реформске агенде и у погледу испуњавања одредаба ССП-а и економског опоравка земље. Предсједавајући Представничког дома и Дома народа Парламента Федерације БиХ Един Мушић и Лидија Брадарца, предсједник Народне скупштине Републике Српске Недељко Чубриловић и предсједник Скупштине Брчко Дистрикта БиХ Есед Кадрић у својим обраћањима информисали су присутне о томе шта је урађено у ова три парламента на путу европских интеграција од ступања на снагу ССП-а. Присутнима су се током конференције обратили и премијер Федерације БиХ Фадил Новалић, као и градоначелник Брчко Дистрикта БиХ Синиша Милић.

На конференцији су излагања имали и извјестилац Европског парламента за БиХ Кристијан Дан Преда, предсједник Делегације Европског парламента за односе са БиХ и Косовом Тонино Пицула, специјални савјетник комесара за европску политику сусједства и преговоре о проширењу Франц Шаусбергер, шеф Делегације ЕУ и специјални представник ЕУ у БиХ Ларс-Гунар Вигемарк и шеф Мисије ОЕБС-а у БиХ Џонатан Мур, који су истакли да европска будућност наше земље није упитна, али и упозорили да брзина кретања БиХ ка ЕУ зависи од брзине спровођења реформи и испуњавања услова у процесу европских интеграција. Такође, високи међународни званичници апеловали су на власти у Босни и Херцеговини да учине потпуно оперативним усвојени механизам координације, те да у што скоријем року попуне Упитник Европске комисије, како би наша земља добила статус кандидата и отворила преговоре за улазак у ЕУ. Наглашена је важна улога парламената у процесу европских интеграција, те затражено да се убрза процес усвајања закона усклађених са европском правном тековином. Затражено је и што скорије усвајање Пословника о раду Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање, чиме би се покренуле активности овог заједничког тијела Парламентарне скупштине БиХ и Европског парламента. Истакнуто је да се од извршних власти у БиХ очекује да што скорије израде Програм интегрисања БиХ у ЕУ, као и усвајање државних стратегија, које би БиХ омогућиле приступ ИПА фондовима.

Делегација БиХ учествовала на конференцији предсједника парламената држава Западног Балкана у Мађарској

На 8. конференцији предсједника парламената држава Западног Балкана, одржаној 27. октобра у Будимпешти, у име државе Босне и Херцеговине учествовали су: Борјана Кришто, предсједавајућа Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, и Огњен Тадић, предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, Лидија Брадара, предсједавајућа Дома народа Парламента Федерације БиХ, Един Мушић, предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ, и Недељко Чубриловић, предсједник Народне скупштине Републике Српске.

Предсједник Народне скупштине Мађарске Ласло Кевер истакао је да је конференција прилика за размјену мишљења земаља Западног Балкана које теже остварењу заједничког циља, а то је чланство у Европској унији. Додао је да је чињеница да се земље Западног Балкана на путу ка ЕУ стално доказују јер им је циљ да припадају породици земаља чланица ЕУ и стога треба тежити свакој врсти интегрисања путем инфраструктурних пројеката, али и путем сарадње у областима образовања, културе итд. Кевер је и овом приликом изразио пуну подршку Босни и Херцеговини на њеном европском путу. Чланови делегације БиХ потврдили су да исказана подршка није само декларативна већ се огледа у низу конкретних пројеката, али и доброј сарадњи која коријене вуче из историјске повезаности Босне и Херцеговине и Мађарске. На самој конференцији, чији је циљ унапређење европских и евроатлантских интеграција у региону, расправљано је о двије теме: прва се односи на тежње и резултате земаља Западног

Балкана у процесу интеграција у Европску унију, док је фокус друге теме био на безбједносној политици и сарадњи, односно доприносу земаља Западног Балкана европској безбједности.

Чланови делегације Босне и Херцеговине, свјесни бројних изазова с којима се наша држава суочава на свом европском путу, послали су јасну и недвосмислену поруку одређености за чланство у ЕУ, које, уједно, представља и гарант постизања трајног мира, стабилности и сигурности за инвестиције, али и перспективу укупном напретку цијеле земље у смислу успостављања међусобног повјерења, развоја политика толеранције и добре безбједносне сарадње што би, у коначници, водило унапређењу укупних односа у региону.

Осим конференције предсједника парламената земаља Западног Балкана, у Будимпешти је одржано и неколико билатералних сусрета као и сусрет са представницима Мађарско-босанскохерцеговачког пословног савјета.

Одржана два састанка Парламентарног форума за европске интеграције

Парламентарни форум за европске интеграције Босне и Херцеговине, који чине чланови комисија/одбора за европске интеграције Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Парламента Федерације БиХ, Народне скупштине Републике Српске, Скупштине Брчко Дистрикта БиХ, као и председници скупштина кантона у Федерацији БиХ, у овој години се састао два пута.

На 8. састанку Парламентарног форума, који је одржан 3. марта у Брчком, поздрављени су напори свих нивоа власти у Босни и Херцеговини да допринесу припреми одговора на Упитник Европске комисије.

Обраћајући се учесницима Парламентарног форума, председавајући Заједничке комисије за европске интеграције Парламентарне скупштине БиХ Никола Ловриновић говорио је о активностима Заједничке комисије, посебно нагласивши значајне резултате серије округлих столова о изазовима у процесу европских интеграција, који су у прошлој години организовани широм наше земље. Ловриновић се осврнуо и на активности чланова Делегације ПСБиХ у Парламентарном одбору за стабилизацију и придруживање (ПОСП) између Парламентарне скупштине БиХ и Европског парламента, изражавајући наду да ће у скороје вријеме бити постигнут договор о садржају Пословника ПОСП-а, чиме ће рад овог тијела бити у потпуности активираан.

У расправи о актуелним питањима у процесу европских интеграција БиХ, у којој су учествовали и чланови комисија/одбора за европске интеграције у Народној скупштини Републике Српске, у оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, у Скупштини Брчко Дистрикта БиХ, као и представници кантоналних скупштина, указано је на потребу успостављања свих структура унутар договореног механизма координације у пословима везаним за процес европских интеграција.

У заједничкој изјави учесници састанка Парламентарног форума подсјетили су на потребу наставка активности институција извршних власти у БиХ на спровођењу акционих планова за реализацију Реформске агенде, као документа којим се унапређује социјално-економски амбијент подстицајан за даљи економски развој. Парламентарци са свих нивоа власти подржали су и напоре институција извршне власти у БиХ за идентификацију мјера које је потребно спровести у вези са утврђеним стањем и препорукама из Извјештаја Европске

комисије за БиХ за 2016. годину.

Парламентарни форум одржао је 9. састанак 29. јуна у Сарајеву, на којем је поздрављено одржавање Конференције под називом "Двије године од ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању", 7. јуна у Парламентарној скупштини БиХ.

У заједничкој изјави учесници 9. састанка Парламентарног форума поздравили су напоре свих нивоа власти у БиХ у давању кредибилних одговора на Упитник Европске комисије и позвали све учеснике у том процесу да дају што јасније и прецизније одговоре и да окончају овај посао. У вези с тим, парламентарци су нагласили да усвојени механизам координације мора постати у потпуности оперативан, те упозорили да само заједнички рад и тражење рјешења путем компромиса на спровођењу акционих планова за реализацију Реформске агенде могу дати задовољавајући резултат.

Истакнута је потреба јачања надзорне улоге парламента у процесу европских интеграција, као и функције информисања и укључивања шире јавности у активности на путу БиХ ка Европској унији. С тим у вези подржано је одржавање округлих столова које организује Заједничка комисија за европске интеграције ПСБиХ, уз подршку Мисије ОЕБС-а у БиХ.

У вези с информацијом о ИПА II, програму помоћи ЕУ нашој земљи, наглашено је да је ријеч о кључном инструменту у процесу европских интеграција, будући да је, како је наведено, ријеч о финансијској помоћи која подразумева спровођење реформи и усвајање државних стратегија развоја у појединим секторима. Предложено је да сви парламенти у БиХ од извршних власти барем два пута годишње затраже информацију о испуњавању услова и коришћењу ИПА II фондова помоћи ЕУ Босни и Херцеговини.

Током састанка размијењене су и информације о активностима законодавних институција у вези с процесом европских интеграција у периоду између двије сједнице Парламентарног форума.

Широм Босне и Херцеговине одржана серија округлих столова с циљем отварања дијалога о свим аспектима процеса европских интеграција

Уз учешће свих нивоа власти у Босни и Херцеговини одржан је низ догађаја у вези са европским интеграцијама. Заједничка комисија за европске интеграције ПСБиХ организовала је у оквиру ових активности шест округлих столова широм Босне и Херцеговине с циљем да се у отвореном дијалогу са свим сегментима друштва размијени мишљење о предностима европских интеграција, али и препрекама у том процесу, како би се понудили заједнички одговори и могућа рјешења за отворена питања која произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању. У овој години одржана су два округа стола.

На округлом столу, који је 12. априла одржан у Тешњу у присуству представника законодавних и извршних институција са свих нивоа власти у Босни и Херцеговини, као и бројних представника привреде и пословне заједнице, говорило се о мјерама за унапређење пословне климе, конкурентности и тржишта рада у процесу европских интеграција БиХ. Учесницима округлог стола обратили су се председавајући Заједничке комисије за европске интеграције ПСБиХ Никола Ловриновић, замјеница председавајућег Нермина Капетановић, премијер Федерације БиХ Фадил Новалић, начелник Општине Тешањ Суад Хускић, као и шеф Мисије ОЕБС-а у БиХ амбасадор Џонатан Мур. У раду округлог стола учествовали су и представници Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, Дирекције за европске интеграције БиХ, Агенције за рад и запошљавање БиХ, Спољнотрговинске коморе БиХ, Федералног министарства

развија, предузетништва и занатства, као и представници Министарства за економске односе и регионалну сарадњу у Влади Републике Српске.

У Неуму је 11. октобра уприличен округли сто о теми "Информационо друштво и медији", што је једно од отворених питања примјене Споразума о стабилизацији и придруживању између наше земље и Европске уније и једно од поглавља будућих преговора о чланству БиХ у ЕУ. У обраћању присутним представницима свих нивоа законодавне и извршне власти у БиХ, званичницима Мисије ОЕБС-а у БиХ и Делегације ЕУ у БиХ, као и представницима цивилног друштва и медија, председавајући Заједничке комисије за европске интеграције ПСБиХ Никола Ловриновић подсетио је на чињеницу да је ово шести округли сто који је ова комисија организовала у градовима БиХ с циљем јачања координације свих нивоа власти у процесу европских интеграција БиХ, као и информисања о свим аспектима тог процеса, те његове промоције и популаризовања међу институцијама власти и грађанима.

Наглашавајући да слобода говора и слобода медија представљају једне од најважнијих европских вриједности, портпаролка ОЕБС-а Жељка Шулиц у свом излагању је упозорила на повећан број случајева пријетњи и напада на новинаре у БиХ, али и на пад квалитета извјештавања и недостатак истраживачких текстова у медијима у нашој земљи. Шулиц, као и представници Делегације ЕУ у БиХ, указали су на потребу обезбјеђивања финансијске стабилности и уређивачке независности јавних РТВ сервиса, те на обавезу законског регулисања питања транспарентности власништва над медијима и питања медијског оглашавања.

Омбудсмен за људска права БиХ Љубинко Митровић представио је Специјални извјештај о положају и случајевима пријетњи новинарима у БиХ, који је Институција омбудсмена израдила ове године, и у којем се упозорава на неријешен радноправни статус значајног броја новинара, те предлаже да се напади на новинаре дефинишу као кривично дјело напада на службено лице у вршењу службене дужности.

О актуелним дешавањима у вези са статусом и финансирањем јавних сервиса у БиХ говорили су председавајући Комисије за саобраћај и комуникације Представничког дома ПСБиХ Момчило Новаковић и генерални директор БХРТ-а Белмин Карамехмедовић.

Учесницима округлог стола обратили су се и представници Министарства комуникација и транспорта БиХ, Регулаторне агенције за комуникације БиХ и Савјета за штампу, представници Дирекције за европске интеграције, начелник Општине Неум Живко Матушко, као и угледни новинар Горан Милић.

Сви одржани округли столови реализовани су уз подршку Мисије ОЕБС-а у БиХ.

Делегација парламената Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко Дистрикта БиХ посјетила Хрватски сабор

Чланови Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске Срђан Мазалица и Нено Добријевић, председавајући оба дома Парламента Федерације БиХ Един Мушић и Лидија Брадара и чланови Комисије за европске интеграције Скупштине Брчко Дистрикта, Урош Војновић, Тазим Дачај, Алија Дењагић, Илија Марић и Ненад Којић, боравили су 7. новембра у посјети Сабору Републике Хрватске.

Циљ студијске посјете, чији је организатор Мисија ОЕБС-а у БиХ, био је упознавање са хрватским искуствима у смислу улоге парламента у процесу европских интеграција.

Том приликом делегацију парламената Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко Дистрикта БиХ примио је Домагој Иван Милошевић, председник Одбора за европске послове Хрватског сабора који је говорио о раду и искуствима овог парламентарног тијела у процесу придруживања земље Европској унији.

Хрватска страна изразила је спремност да да пуну подршку Босни и Херцеговини на путу ка Европској унији у наредним годинама,

посебно у техничко-правном смислу. Наглашено је да би искуство Хрватске могло бити од велике користи БиХ приликом усклађивања домаћег законодавства са правном тековином ЕУ.

Саговорници су констатовали важност сарадње на реализацији заједничких инфраструктуралних пројеката, а посебно је било ријечи о значају изградње моста на Сави код Градишке. У реализацији тог пројекта истакнута је важност максималне искоришћености ИПА фондова.

На састанку је презентован рад Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске и надлежних комисија парламената Федерације БиХ и Скупштине Брчко Дистрикта, са нагласком на процес хармонизације прописа. Након тога, представници парламената Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко Дистрикта одржали су састанке са председником Одбора за спољну политику Хрватског сабора Миром Ковачем и члановима овог одбора, као и са потпредседником Хрватског сабора Жељком Рајнером и посланицом Весном Пусић.

У завршној фази реализација *Twinning light* пројекта у парламентима у БиХ

Пројекат "Подршка административним структурама за послове интеграција у ЕУ парламената у Босни и Херцеговини" који финансира ЕУ покренут је у априлу 2017. године, а званично је почетак пројекта на политичком нивоу обиљежен 23. маја у Народној скупштини Републике Српске у Бањалуци уз присуство Кристијана Данијелсона, генералног директора за европску политику сусједства и преговоре о проширењу, и амбасадора Ларса-Гунара Вигемарка, шефа Делегације ЕУ и специјалног представника ЕУ у Босни и Херцеговини.

Циљ овог осомјесечног *twinning light* пројекта са буџетом од 250.000 евра јесте јачање административних структура за послове европских интеграција у парламентима у БиХ како би се осигурало да се послови припреме за европске интеграције и сарадња парламената у БиХ у питањима европских интеграција редовно спроводе у пракси. Поред тога, како би се у скоријој будућности омогућило и ангажман кантонских скупштина у процесу европских интеграција, врши се свеобухватна процјена њихових постојећих капацитета и потреба у погледу приступања ЕУ. *Twinning light* пројекат реализује Народна скупштина Мађарске, која је успјешно водила и претходни *twinning* пројекат у периоду 2014 - 2016.

Један од резултата пројекта је објављивање овог заједничког билтена који се заснива на Протоколу о издавању заједничког

билтена о европским интеграцијама парламената у Босни и Херцеговини, који је иницирао *Twinning light* пројекат, а који су у октобру 2017. године потписали секретари парламената у БиХ. *Twinning light* пројектом који се завршава у децембру 2017. године премостава се празнина између два обимнија пакета помоћи Европске уније парламентима у БиХ. Први стуб помоћи је успостављен у периоду између 2014. и 2016. године, када је *Twinning* пројекат "Јачање улоге парламената у Босни и Херцеговини у контексту интеграција у ЕУ", са буџетом од 3,5 милиона евра, понудио широк спектар подршке и остварио неколико изузетних резултата. Између осталог, усвојени су акциони планови за европске интеграције као ходограми који су прилагођени сваком од парламената у БиХ, а потписана је и Заједничка изјава руководства парламената о одређености парламената у Босни и Херцеговини за интеграције у ЕУ предузимањем мјера за реализацију *Twinning* пројекта (више информација на: <http://bih-parliamentary-twinning.eu/>). Сљедећи стуб помоћи ЕУ за парламенте у БиХ биће успостављен почетком 2018. године када ће ЕУ покренути још један двогодишњи већи *twinning* пројекат који ће се фокусирати на даљу савјетодавну подршку парламентима у БиХ, те обезбиједити хардверску и софтверску опрему за ИТ и е-парламент у вриједности од укупно 4 милиона евра.

Парламентарна скупштина БиХ домаћин састанка секретара парламената у Босни и Херцеговини

У Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине 12. октобра одржан је састанак секретара/генералних секретара парламената у БиХ, чиме је почела операционализација "Концепта механизма сарадње парламената у пословима везаним за процес интеграција у ЕУ", успостављеног у јануару 2016. године, као резултат спровођења *Twinning* пројекта под називом "Јачање улоге парламената у БиХ у контексту интеграција у Европску унију".

На састанку, којем су присуствовали секретар Заједничке службе Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ Кенан Вехабовић, секретар Дома народа ПСБиХ Бојан Нинковић, секретар Представничког дома ПСБиХ Марин Вукоја, секретар Дома народа Парламента Федерације БиХ Измир Хаџиавдић и в. д. секретара Представничког дома ПФБиХ Стела Ибровић, генерални секретар Народне скупштине Републике Српске Марко Аћић, шеф стручне службе Скупштине Брчко Дистрикта Јово Галић, констатовано је да је потребно интензивирати активности за реализовање акционих планова парламената у БиХ за јачање њихове улоге у контексту интегрисања у

ЕУ, као и функционисања механизма сарадње парламената у БиХ.

С обзиром да операционализација система механизма сарадње предвиђа редовне састанке секретара/генералних секретара парламената у БиХ, и то "најмање једном у шест мјесеци с циљем разматрања релевантних питања, а нарочито припреме конференције председавајућих/предсједника домова/парламената", једна од најважнијих тема састанка била је управо разматрање могућности одржавања конференције председавајућих/предсједника домова/парламената у БиХ почетком децембра 2017. године.

На састанку су размотрени и могући облици узајамне асистенције између парламената на нивоу парламентарних служби, те затражено да се у свим парламентима обухваћеним механизмом сарадње што хитније формирају јединице за ЕУ. Констатован је задовољавајући напредак у припреми документације за реализацију пројекта из ИПА програма помоћи ЕУ. Секретари/генерални секретари парламената у БиХ потписали су овом приликом и Протокол о издавању заједничког билтена парламената о европским интеграцијама.

Успостављање јединице за ЕУ у парламентима

У складу с обавезама које произлазе из усвојеног Акционог плана за Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине за унапређење њене улоге у контексту интеграција у ЕУ, али и Заједничком изјавом руководства парламената у БиХ о одређивљености за интеграције у ЕУ, у јуну 2017. године је иницијалним персоналним капацитирањем почео с радом Сектор за Европску унију Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ. Раније усвојеним измјенама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Секретаријату Парламентарне скупштине БиХ предвиђено је да новоформирана организациона јединица пружа стручну подршку посланицима и делегатима, као и службама Секретаријата ПСБиХ у обављању послова и реализацији активности које су у вези с процесом интегрисања Босне и Херцеговине у Европску унију, као и да координира активности у вези с процесом европских интеграција с другим законодавним органима у Босни и Херцеговини, Савјетом министара БиХ, Дирекцијом за европске интеграције и другим институцијама БиХ. Такође, предвиђено је и да новоформирана организациона јединица организационо и експертном асистира члановима Парламентарне скупштине БиХ на међународним састанцима и скуповима у вези с Европском унијом, те извршава задатке који се тичу односа с институцијама ЕУ, као и да сарађује и размјењује информације с националним парламентима у ЕУ и њиховим службама. Сектор за Европску унију Секретаријата ПСБиХ чине два одјела, Одјел за европске послове, координацију и програме подршке Европске уније и

Парламентарни центар за европске интеграције.

У Парламенту Федерације Босне и Херцеговине успостављање јединице за ЕУ зависи од будућих измјена Правилника о унутрашњој организацији стручних служби домова. Секретари оба дома Парламента Федерације БиХ обећали су да ће уложити сваки напор у погледу реализације наведеног.

Народна скупштина Републике Српске је први парламент у БиХ у којем је формирана организациона јединица за послове у вези с европским интеграцијама. Измјенама Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста Службе Народне скупштине у фебруару 2015. године успостављен је Одсјек за европске интеграције и међународне активности. Надлежност Одсјека је обављање стручних, студијско-аналитичких послова у вези са процесом европских интеграција, израда и припрема материјала из области европских интеграција за потребе народних посланика, провјера усклађености домаћег законодавства са правном тековином Европске уније, сарадња са надлежним службама других парламената у пословима европских интеграција, као и сарадња са међународним организацијама.

Скупштина Брчко Дистрикта је створила предуслове за испуњавање обавезе успостављања јединица за ЕУ у парламентима. Систематизовано је мјесто стручног савјетника за послове ЕУ и обезбијеђена потребна средства за попуњавање ове позиције. Према ријечима Јове Галића, шефа Стручне службе Скупштине, очекује се да процедура запошљавања буде завршена до краја године.

Чланови колегијума оба дома Парламентарне скупштине БиХ разговарали са извјестиоцем Европског парламента

Чланови колегијума домова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине састали су се 27. јануара са извјестиоцем Европског парламента за БиХ Кристијаном Дан Предом, који их је упознао са процесом припреме Резолуције Европског парламента о Извјештају Европске комисије за Босну и Херцеговину за 2016. годину. Чланови колегијума домова похвалили су рад на изради Нацрта извјештаја, а истовремено су упозорили да би олако усвајање неких амандмана могло погрешно приказати стање у БиХ и нарушити њену политичку стабилност.

Дан раније, 26. јануара, Дан Преда је разговарао и са члановима Заједничке комисије за европске интеграције Парламентарне скупштине БиХ те их упознао да је на Нацрт извјештаја уложено 288 амандмана, док је за 151 амандман постигнут компромис. Нагласио

је да је, с обзиром на број и суштину амандмана уложених на Нацрт извјештаја, циљ Европског парламента да се путем њих првенствено спроведу социо-економске реформе у БиХ. Како би се многе ствари ријешиле на што бољи могући начин када је ријеч о европском путу наше земље, Кристијан Дан Преда је поручио да Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између ПСБиХ и Европског парламента што хитније треба да усвоји Пословник о раду. Потребно је имати тијело путем којег ћемо комуницирати, а не да о проблемима разговарамо само приликом доласка европских званичника у БиХ, поручио је Кристијан Дан Преда. Европски парламент усвојио је 15. фебруара 2017. године Резолуцију која се може погледати на линку: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0037+0+DOC+XML+V0//EN>

Почетак *Twinning light* пројекта у Парламентарној скупштини БиХ

Одржавањем првог састанка у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, 10. маја озваничен је почетак реализације *Twinning* пројекта ЕУ "Подршка административним структурама задуженим за послове везане за европске интеграције у парламентима у БиХ".

На састанку на којем су учествовала руководства стручних служби државног и ентитетских парламента и Скупштине Брчко Дистрикта, као и представници Делегације ЕУ у БиХ, те Националне скупштине Мађарске, у својству домаћина, присутнима се уводним излагањем обратио секретар Заједничке службе Парламентарне скупштине БиХ Кенан Вехабовић.

Вехабовић је присутне подсетио да је овај *Twinning light* пројекат наставак претходног великог *twinning* пројекта, који је резултирао политичким достигнућима, као што је потписивање механизма сарадње парламента у БиХ, али и усвајањем акционих планова за

европске интеграције парламента у БиХ. Истовремено, нагласио је Вехабовић, нови пројекат, који финансира ЕУ, а у којем учествују Парламентарна скупштина БиХ, Парламент Федерације БиХ, Народна скупштина РС и Скупштина Брчко Дистрикта, представља и увод у нови циклус коришћења ИПА фондова од стране парламента у БиХ, при чему је веома важно да је заједнички акциони документ парламента у БиХ већ наишао на позитивне реакције Европске комисије, чиме је постала врло изгледна додатна подршка јачању капацитета парламента у БиХ од ЕУ, у износу од скоро 8 милиона КМ. Золтан Хорват, представник Националне скупштине Мађарске, као земље партнера у реализацији пројекта, такође је нагласио важност реализације усвојених акционих планова за европске интеграције у БиХ и операционализације усвојеног механизма сарадње, што је и један од најважнијих циљева пројекта.

БиХ направила помак ка чланству у ЕУ, констатовано у разговору са генералним директором Директората за европску политику сусједства и преговоре о проширењу

Чланови колегијума Представничког дома и Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, те представници Заједничке комисије за европске интеграције ПСБиХ сусрели су се 22. маја са генералним директором Директората за политику сусједства и преговоре о проширењу Европске уније Кристијаном Данијелсоном.

У разговору је констатовано да је током протекле двије године наша земља направила импресиван помак ка чланству у ЕУ, што је разлог за задовољство и грађана БиХ и земаља чланица ЕУ. Упозорено је на могуће успоравање европског пута БиХ, изазвано политичким несугласицама домаћих политичких актера,

због чега, како је наглашено, треба појачати заједнички рад и дијалог о свим спорним политичким питањима.

Данијелсон се посебно интересовао за питање акциза, процес попуњавања упитника с циљем добијања кандидатског статуса за ЕУ, напоре који се чине како би се постигла регионализација економског простора, као и за сарадњу ПСБиХ са Европским парламентом у свјетлу рјешавања проблема у вези са пословником Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање.

Предсједавајући Представничког дома ПСБиХ Шефик Џаферовић сусрео се с делегацијом Европске уније

Предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Шефик Џаферовић разговарао је 19. јула с делегацијом Европске уније коју је предводила директорица за Западни Балкан при Генералној дирекцији Европске комисије за политику сусједства и преговоре о проширењу Геновева Руиз Калавера. Тема разговора којима је присуствовао и шеф Делегације ЕУ у БиХ и специјални представник ЕУ амбасадор Ларс-Гунар Вигемарк био је европски пут Босне и Херцеговине, са посебним акцентом на одјеке одржаног самита у Трсту и нужност потписивања Уговора о транспортној заједници, затим наставку реализације Реформске агенде и усвајање Закона о акцизима те потреби да се на трагу европске правне тековине путем структуралног дијалога унаприједи правосуђе на нивоу Босне и Херцеговине. Заједнички је изражено одређење да ће бити уложени додатни напори како би се убрзала реализација ових важних задатака.

Радионица о приближавању домаћег законодавства правној тековини ЕУ у оквиру *Twinning light* пројекта

У Парламенту Федерације Босне и Херцеговине 4. јула одржана је Радионица о приближавању домаћег законодавства правној тековини ЕУ, којој су присуствовали службеници Парламента Федерације БиХ и Канцеларије

рије за законодавство и усклађеност са прописима ЕУ Владе Федерације БиХ. Предавачи на радионици били су др Софија Цома, правни савјетник у Директоријату за међународне односе из Народне скупштине Мађарске, и др Петер Девењи, савјетник у Одјелу за право ЕУ при Министарству правде Мађарске, који су говорили о изазовима и праксама усклађивања правних аката са правном тековином ЕУ, стављајући посебан акценат на искуство Мађарске у овим процесима.

Како би присутном административном особљу приближили критеријуме и методе усклађивања домаћег законодавства са правном регулативом ЕУ, као радни материјал коришћен је Нацрт закона о лијечењу неплодности биомедицински потпомогнутом оплодњом, који је имао ознаку усклађености са прописима ЕУ. На конкретном примјеру приказана је процедура усклађивања, али и постојећи недостаци те начини њиховог будућег превазилажења.

“Чврсто сам увјерен да ће информације, искуства и изнад свега знање које државни службеници и намјештеници буду стекли током данашње и будућих сличних едукација бити од непроцјенивог значаја и важности за предстојеће припреме и рад унутрашњих организационих јединица и радних тијела Парламента Федерације БиХ у контексту испуњавања обавеза и услова везаних за процес европских интеграција”, закључио је у свом обраћању присутнима Измир Хаџиавдић, секретар Дома народа Парламента Федерације БиХ.

Ларс-Гунар Вигемарк у посјети Парламенту ФБиХ

Шеф делегације ЕУ у БиХ и специјални представник ЕУ у БиХ амбасадор Ларс-Гунар Вигемарк састао се 6. јула са предсједавајућом Дома народа Парламента ФБиХ Лидијом Брадаром и 12. јула са предсједавајућим Представничког дома Парламента ФБиХ Едином Мушићем.

На одвојеним састанцима разговарано је о актуелној политичкој ситуацији у БиХ, као и о раду домова федералног парламента.

Предсједавајућа Дома народа Лидија Брадара информисала је амбасадора Вигемарка о до сада усвојеним законима као и будућим плановима, односно оквирним распоредом сједница за наредни период. Предсједавајући Представничког дома Един Мушић изразио је задовољство исказаном спремношћу Европске уније и Европске комисије да с институцијама Босне и Херцеговине активно раде на процесу реформи и европских интеграција. Предсједавајући Мушић и амбасадор Вигемарк начелно су договорили и заједничку припрему и реализацију тематске сједнице о европским интеграцијама и путу БиХ ка Европској унији која би у наредном периоду требало да буде одржана у Представничком дому Парламента ФБиХ. Мушић и Вигемарк закључили су да институције на свим нивоима власти у БиХ треба да наставе да несметано и предано раде на спровођењу реформи из Реформске агенде, које ће побољшати живот грађана и осигурати напредак БиХ у процесу придруживања Европској унији.

Представљен Извјештај о капацитетима и потребама кантоналних скупштина у процесу европских интеграција

Дом народа Парламента Федерације БиХ је 14. новембра био домаћин састанка, организованог у оквиру *Twinning light* пројекта: Подршка административним структурама за послове интеграција у ЕУ парламента у Босни и Херцеговини, на којем је руководство овог дома заједно са челницима кантоналних скупштина, представницима Делегације ЕУ у БиХ и Народне скупштине Мађарске разматрало и усвојило Извјештај о процјени капацитета и потреба кантоналних скупштина у процесу интеграција у ЕУ. “Надам се да ћемо ускоро добити кандидатски статус и почети преговоре за чланство у ЕУ. У том контексту улога кантона је веома важна и ово је прилика за процјену не само капацитета већ и изазова који нам стоје на европском путу како би на њих могли што квалитетније одговорити”, истакла је Лидија Брадара, предсједавајућа Дома народа Парламента Федерације БиХ. Састанак су оцијенили веома корисним и Јан Снајдауф, шеф политичког и економског одјела Делегације ЕУ као и представници скупштина кантона у Федерацији БиХ.

У Народној скупштини Републике Српске уприличена церемонија отварања *Twinning light* пројекта

У Народној скупштини Републике Српске 23. маја уприличена је церемонија отварања *Twinning light* пројекта под називом "Подршка административним структурама за послове интеграција у Европску унију парламента у Босни и Херцеговини".

Церемонији, коју је уводним обраћањем отворио предсједник Народне скупштине Недељко Чубриловић, присуствовали су Кристијан Данијелсон, генерални директор Директората за европску политику сусједства и преговоре о проширењу Европске комисије, Ларс-Гунар Вигемарк, шеф Делегације ЕУ у БиХ и специјални представник ЕУ у БиХ, Золтан Хорват, вођа пројекта, Марко К. Аћић, генерални секретар Народне скупштине, Бранислав Бореновић, предсједник Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине, те представници Парламентарне скупштине

Семинар и радионица

У Народној скупштини Републике Српске је 20. и 21. јуна одржан семинар о теми "Подршка јачању активности које се односе на информације у вези са ЕУ" у оквиру *Twinning light* пројекта. Циљ семинара је био оспособљавање и усавршавање парламентарних служби и јачање капацитета парламента у вези са испуњавањем европских задатака и обавеза. Такође, 9. октобра у Народној скупштини одржана је радионица о поступку хармонизације законодавства са правном тековином ЕУ. Циљ радионице је био да се на конкретним примјерима и кроз практичне вјежбе на радном мјесту унаприједи активности на усклађивању домаћег законодавства са правном тековином ЕУ.

БиХ, Парламента Федерације БиХ и Брчко Дистрикта БиХ.

Предсједник Чубриловић је нагласио да је Народна скупштина Републике Српске једногласно прихватила изјаву о испуњавању агенде на путу интеграција у ЕУ.

"Наше политичко одређење јесте да постанемо пуноправни члан Европске уније. То зависи и од наше способности да прихватимо европске стандарде, али, такође, зависи и од саме Европске уније, која треба да одлучи када ће прихватити у чланство и преостале земље Балкана", рекао је Чубриловић.

Сусрет Чубриловића и Бореновића са Дан Предом

Предсједник Народне скупштине Републике Српске Недељко Чубриловић и предсједник Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Бранислав Бореновић, у одвојеним сусретима, разговарали су у јуну у Бањалуци са специјалним извјестиоцем Европског парламента за БиХ Кристијаном Дан Предом о убрзања процеса европских интеграција.

Дан Преда је током разговора нагласио да је потребно да сви нивои власти у БиХ дају своје одговоре на питања из Упитника ЕК.

Предсједник Чубриловић је истакао да је Народна скупштина недвосмислено одредијена за европске интеграције и испуњавање услова предвиђених реформском агендом.

Предсједник Одбора Бранислав Бореновић упознао је Дан Преду са улогом Одбора у процесу усклађивања домаћег законодавства са правном тековином ЕУ.

Округли столови Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске

Одбор за европске интеграције и регионалну сарадњу, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у БиХ, организовао је у мају у Приједору и у септембру у Лопарама округли сто под називом: "Дијалог Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу и младих на путу ка Европској унији".

Скуп у Приједору уприличен је поводом обиљежавања 21. маја – Свјетског дана културне разноликости за дијалог и развој, а присуствовали су: представници Парламента Федерације БиХ, града Приједора и сусједних општина, Форума за безбједност грађана и Коалиција "Прва толеранција" из Приједора и Удружења "Мост љубави" из Санског Моста.

Предсједник Одбора Бранислав Бореновић позвао је представ-

нике невладиног сектора да се активније укључе у борбу против говора мржње и дискриминације и да у том процесу што тјешње сарађују са представницима власти на свим нивоима.

Скуп у Лопарама организован је поводом обиљежавања 15. септембра – Међународног дана демократије, а присуствовали су: представници Парламента Федерације БиХ, града Бијељине и сусједних општина као и представници невладиних организација из Бијељине, Лопара, Угљевика и Теочака.

Истакнуто је да је потребно радити на подизању свијести о важности борбе против говора мржње. У том контексту посебно важну улогу имају образовне институције и медији, који треба да афирмишу позитивне примјере борбе против говора мржње.

Скупштина БДБиХ и надлежна комисија интензивирале активности у вези с европским интеграцијама

Након што су у фебруару ове године разматрали Информацију о Извјештају за БиХ за 2016. годину, посвећену европским интеграцијама и Информацију у вези са испуњавањем мјера из Акционог плана из Реформске агенде за период 2015 - 2018, посланици новог сазива Скупштине Брчко Дистрикта БиХ, успостављеног половином новембра прошле године, присуствовали су у марту презентацији о европским интеграцијама.

Презентацију је организовала скупштинска Комисија за европске интеграције уз подршку Канцеларије за Европску унију у Брчко Дистрикту БиХ и Мисије ОЕБС-а у БиХ. Осим детаљнијег упознавања са улогом Брчко Дистрикта у процесу европских интеграција, циљ овог догађаја којем су присуствовали и чланови Владе Брчко Дистрикта био је унапређивање сарадње извршне и законодавне власти у овој области. Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу Владе Брчко Дистрикта упознало је посланике и чланове Владе са техничким и правним аспектима процеса европских интеграција, међуинституционалном сарадњом на нивоу Дистрикта као и сарадњом са осталим нивоима власти у БиХ у постизању стандарда ЕУ. Презентацијом су били обухваћени Споразум о стабилизацији и придруживању, примјена механизма координације и Реформска агенда.

Стручна служба Скупштине представила је Акциони план за унапређење улоге Скупштине Брчко Дистрикта БиХ у процесу европских интеграција, који је усвојен у јануару 2016. године и који садржи 276 препорука на политичком и административном нивоу.

У Скупштини Брчко Дистрикта БиХ одржан Дан отворених врата о европским интеграцијама

Комисија за европске интеграције Скупштине Брчко Дистрикта БиХ организовала је у октобру Дан отворених врата за студенте и представнике омладинских организација. Овај догађај организован је с циљем јачања сарадње између Комисије и младих као циљне групе посебне важности, промоције улоге Брчко Дистрикта БиХ у процесу европских интеграција, унапређивања разумијевања тог процеса, као и упознавања с могућностима које се пружају студентима и младима ангажованим у невладиној сектору.

Тридесетак студената Економског факултета у Брчком, Европског универзитета, Интернационалног универзитета и Високе школе Емпирика као и представници десетак омладинских организација упознати су са надлежностима и досадашњим радом Комисије, док је детаљан осврт на улогу Дистрикта у процесу европских интеграција дало Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу Владе Брчко Дистрикта БиХ.

Урош Војновић, предједавајући Комисије за европске интеграције, истакао је да је овај догађај био прилика да се младима дају информације о предностима које нуде европске интеграције и да се учесницима презентује рад Комисије која прати испуњавање свих права и обавеза Брчко Дистрикта у овом процесу.

“Реално никада нисмо задовољни, али мислим да смо направили искорак за боље извршавање преузетих обавеза”, рекао је Војновић. Он је истакао да је пут европских интеграција одређен политичком вољом и могућностима за оперативно дјеловање али да вјерује да ће Брчко Дистрикт искористити предности које има и испунити своје обавезе.

Студентима и омладинским организацијама презентован је и рад ЕУ инфо центра у Брчком са посебним акцентом на програм размјене студената (ЕРАСМУС). Студенти су указали на потребу већег ангажовања институција на упознавању са обавезама и могућностима везаним за европске интеграције, а исту поруку послали су и представници невладиног сектора.

“Сматрам да млади веома мало знају о шансама које нам пружа Европска унија, а ово је један од начина на који ЕУ и партнерске организације и институције у БиХ покушавају да ријеше то питање”, рекао је Дамир Раденковић из Омладинског центра “Вермонт”, истичући да ова неваљина организација већ дуго ради на тим питањима и да је кроз четири пројекта користила средства европских фондова.

Дан отворених врата организован је уз подршку Канцеларије ЕУД/ЕУСР и Мисије ОЕБС-а у БиХ.

Најава догађаја у вези с ЕУ у наредном тромјесечју

11. децембар 2017. године, Парламент Федерације БиХ	10. састанак Парламентарног форума за европске интеграције Босне и Херцеговине
11. и 12. децембра 2017. године, Јахорина, хотел "Термаг"	Шеста конференција секретара радних тијела парламената/скупштина у БиХ под називом "Јачање парламентарног ангажовања у интеграцијама путем снажније координације радних тијела за европске интеграције и укључивањем грађанског друштва у релевантне процесе" Учесници Конференције су: секретари/генерални секретари парламената у БиХ, те секретари радних тијела за европске интеграције, као и представници одјела за европске интеграције и законодавноправног одјела, а у складу са фокусом пројекта на реформе и интеграције. Организатор Конференције је Одсјек за демократско управљање Мисије ОЕБС-а у БиХ.
12. децембар 2017. године, Брисел	Сједница Савјета за опште послове ЕУ Дневни ред се може пронаћи на: http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/gac/2017/12/12/
15. децембар 2017. године, Парламентарна скупштина БиХ	Уз присуство руководства парламената у БиХ и замјенице предсједника Народне скупштине Мађарске, те представника Делегације ЕУ у БиХ, биће одржана церемонија поводом завршетка <i>Twinning light</i> пројекта "Подршка административним структурама за послове европских интеграција парламената у БиХ".

Лексикон термина ЕУ

AVIS	<p><i>Avis</i> (мишљење о захтјеву за чланство) јесте документ у којем Европска комисија, на захтјев Савјета ЕУ, даје оцјену способности и припремљености државе подносиоца захтјева за испуњавање критеријума за чланство у Европској унији (критеријуми из Копенхагена 1993. и критеријум из Мадрида 1995). Европска комисија израђује <i>avis</i> на основу одговора државе подносиоца захтјева на Упитник Европске комисије. <i>Avis</i> укључује: приказ односа државе подносиоца захтјева и Европске уније, посебно уговорних; анализу стања у вези са испуњавањем политичког критеријума и оцјену стања и могућности испуњавања економског критеријума; анализе способности прихватања обавеза које произлазе из чланства (прихватање <i>acquisa</i>); општу оцјену стања као и могућности о испуњавању критеријума за чланство и с тим повезану препоруку о отварању преговора о чланству у Европској унији. Ако је <i>avis</i> позитиван, Европски савјет доноси политичку одлуку о прихватању захтјева за чланство и о давању статуса кандидата држави подносиоцу захтјева. Европски савјет сазива билатералну међународну конференцију између Европске уније и државе подносиоца захтјева те на тај начин земља званично добија статус кандидата. Европска комисија осим позитивног може, такође, дати негативно те мишљење с резервом.</p>
ДЕЛЕГАЦИЈА ЕУ	<p>Делегација Европске уније у Босни и Херцеговини је једна од више од 130 делегација које постоје широм свијета. Њена улога у Босни и Херцеговини је примарно: представљање, појашњавање и спровођење политике ЕУ; анализирање и извјештавање о политикама и развоју догађаја у БиХ; и вођење преговора у складу са својим мандатом. Она дјелује под генералним руковођењем високог представника Уније за заједничку спољну и безбједносну политику/потпредсједника Комисије. Интернетска страница Делегације ЕУ је: http://europa.ba/</p>
ИЗВЈЕШТАЈ О ДРЖАВИ	<p>Европска комисија редовно усваја "пакет проширења" који представља низ докумената којима се појашњава њена политика проширења ЕУ. Тај пакет укључује комуникацију о проширењу којом се трасира пут и процјену ситуација у државама кандидаткињама и потенцијалним кандидаткињама за чланство. Осим комуникације пакет садржи и извјештаје за државу у којима Комисија износи детаљну процјену стања и напретка који је одређена држава кандидаткиња и потенцијална кандидаткиња за чланство постигла у испуњавању услова и циљева које је поставила ЕУ као и сажетак оперативних мјера које је потребно предузети на основу утврђених планова дјеловања. Извјештај је обично структуриран према критеријумима из Копенхагена (1993), а посебна пажња посвећује се напретку земље у усклађивању домаћег законодавства с <i>acquisem</i>. Напредак земље мјери се на основу донесених одлука, усвојених закона и спроведених мјера. Извјештај за државу заснива се на достављеним подацима дотичне земље кандидаткиње - потенцијалне кандидаткиње, држава чланица ЕУ, извјештаја Европског парламента, података које достављају међународне и невладине организације. Европска комисија доставља извјештај за државу Савјету ЕУ и Европском парламенту те земљи на коју се извјештај односи. Посљедњи извјештај за Босну и Херцеговину објављен је 09. 11. 2016. године, а наредни се очекује у прољеће 2018. године. Додатне информације на: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/countries/package_en</p>
МЈЕРИЛА НАПРЕТКА (BENCHMARKS)	<p>Мјерила напретка (<i>benchmarks</i>) јесте инструмент који је уведен као резултат искустава стечених у петом кругу проширења (2004. године). Њихова сврха је да се унаприједи квалитет преговора тако што ће се државама кандидаткињама за чланство дати подстицај за предузимање неопходних реформи у раној фази. Мјерила напретка су мјерљива и повезана с кључним елементима датог поглавља правне тековине, тј. подразумијевају минималне предуслове за отварање, односно затварање преговора о поједином поглављу преговора. Уопштено, мјерила за отварање односе се на кључне припремне кораке за будуће усклађивање (као што су стратегије или акциони планови) и испуњавање уговорних обавеза које одражавају захтјеве правне тековине. Мјерила за затварање првенствено се односе на законодавне мјере, управне и судске органе и евиденцију о примјени правне тековине. Кад су у питању поглавља из економске области, она такође укључују и критеријум о постојању функционалне тржишне економије. Ако држава кандидаткиња за чланство више не испуњава мјерила напретка за отварање одређеног поглавља о којем се воде преговори, Комисија може предложити да се преговори о том поглављу привремено обуставе. Ако држава кандидаткиња за чланство више не испуњава мјерила напретка за затварање у неком поглављу које је било условно затворено, Комисија може предложити државама чланицама да се преговори о приступању о датом поглављу поново отворе (на основу такозваног принципа 'ништа није договорено док се све не договори').</p>
ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАЊА	<p>Програм интегрисања је документ који усвајају владе земаља потенцијалних кандидаткиња и кандидаткиња за чланство у Европској унији као израз спремности земље да испуни обавезе и одговори на изазове интеграције у ЕУ. Ријеч је о свеобухватном документу којим се одређују и детаљно разрађују циљеви и задаци у приближавању Европској унији. Њиме се утврђује план испуњавања критеријума за чланство (критеријуми из Копенхагена 1993. и Критеријум из Мадрида 1995) и план усклађивања домаћег законодавства са законодавством Европске уније. Програмом се детаљно разрађују политике, реформе и мјере за њихово спровођење, а може садржавати и пројекцију буџета за реализовања Програма. Уобичајено је да обједини до тада постојеће документе, тј. акционе планове за испуњавање приоритета Европског партнерства, примјену Споразума о стабилизацији и придруживању те планове за усклађивање домаћег законодавства са законодавством ЕУ. Спровођење Програма надзире се на годишњем нивоу те га је могуће и ревидирати.</p>
TWINNING	<p><i>Twinning</i> је инструмент претприступне помоћи Европске уније успостављен 1998. године ради пружања помоћи државама кандидаткињама и земљама потенцијалним кандидаткињама у изградњи институција. Циљ <i>twinninga</i> је унапређење и модернизовање институција, прије свега администрације, у земљи корисници пројекта путем едукације, реорганизовања односно усклађивања законских прописа са нормама и стандардима Европске уније, те њихове примјене. <i>Twinning</i> подразумијева ангажман стручњака држава чланица на одређени временски период у администрацијама земаља корисница. Уз <i>twinning</i> (дугорочни – најмање 12 мјесеци) 2001. године уведен је и <i>twinning light</i> (средњорочни – шест мјесеци) инструмент техничке помоћи. Више информација на интернетској страници: http://ec.europa.eu/enlargement/tenders/twinning/index_en.htm</p>

